

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 28Pc/33/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725201861
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Cubinková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725201861.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou JUDr. Paulínou Cubinkovou, v právnej veci navrhovateľa (osoby povinnej platiť výživné): A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. v F. G. H. I. J. K. L., a plnoletého dieťaťa (osoby oprávnenej na výživné): I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, v konaní o návrhu na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zníženie vyživovacej povinnosti zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.05.2025 sa navrhovateľ ako povinný z výživného (ďalej aj „otec“) domáhal zníženia vyživovacej povinnosti o.i. aj na plnoletého syna, v zmysle ktorého by bol zaviazaný prispievať na jeho výživu výživným v minimálnej možnej čiastke (vec vedená a zapísaná pod sp. zn. 28P/109/2025).

2. Podaný návrh odôvodnil otec tým, že doposiaľ nežiadal o úpravu vyživovacej povinnosti, ale aj napriek jeho snahe sa dopustil zanedbania povinnej výživy, za čo si odpykáva trest odňatia slobody. V budúcnosti sa chce vyvarovať takémuto správaniu, preto žiadal o zníženie vyživovacej povinnosti, nakoľko jeho príjmy sú vo výkone trestu odňatia slobody minimálne a po ukončení výkonu trestu odňatia slobody – 27.04.2026 bude mať zložitú životnú situáciu.

3. Okresný súd Martin uznesením č.k. 28P/109/2025-11 zo dňa 15.05.2025 vylúčil návrh navrhovateľa na zníženie voči plnoletému synovi – I. na samostatné konanie do registra „Pc“.

4. K návrhu sa podaním súdu doručeným dňa 29.07.2025 vyjadril plnoletý syn (čl. 16), ktorý vyjadril nesúhlas s podaným návrhom. Uviedol, že je študentom bilingválneho gymnázia. V súčasnosti nevlastní žiadny majetok, jeho príjem je veľmi obmedzený, len pred pár mesiacmi, konkrétne v januári 2025 začal brigádovať na recepcii vo fitness centre. Ako študent nemá veľa príležitostí popri štúdiu pracovať. Ročné školné na gymnáziu je 680 €, k tomu sa pridávajú aj bežné školské poplatky. Plánuje pokračovať v štúdiu na vysokej škole, čo bude ešte väčšia finančná záťaž. Doteraz mu pomáhala mama, s ktorou býva, no aj ona má svoje záväzky, ktorá spláca hypotéku a tiež úver na auto, ktoré využíva najmä na cestu do školy a brigády. Medzi jeho jediné osobné „majetky“ patrí vodičský preukaz, ktorý si urobil vlastným pričinením, pričom aj to predstavovalo nemalé výdavky. Pokiaľ ide o pána navrhovateľa, s týmto nikdy nemal osobný kontakt, nepozná ho, nikdy mu nič neposkytol, neprispieval na výchovu ani výživu.

5. K vyjadreniu plnoletý syn pripojil potvrdenie o úhrade školného (čl. 17), vyhlásenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch (čl. 18).

6. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal dňa 29.10.2025 v prítomnosti plnoletého syna a v neprítomnosti navrhovateľa s poukazom na ust. § 180 CSP a § 31 CMP.

7. Plnoletý syn vo svojej výpovedi uviedol, že nesúhlasí a myslí si, že nie je na to dôvod, aby otec žiadal o zníženie výživného. Aktuálne študuje na M. N. v A. 4. ročník, to je 5. ročné gymnázium. Výdavky sú najväčšie na školné. Prvé 3 roky sa to platilo 600,- € ročne, aktuálne je to 700,- €, čo znamená 350,- € pol ročne. Rovnako má výdavky na pomôcky, zošity, perá, exkurzie, ale najväčší a hlavný výdavok je to školné. Býva s maminou, kde mamina zabezpečuje všetky výdavky týkajúce sa bývania. Vie, že mamina platí hypotéku, taktiež energie, stravu, to všetko zabezpečuje mamina, rovnako aj hygienu. Nemal nejaké komplikácie, ktoré by si vyžadovali nejaké financie v súvislosti so zdravotným stavom. S otcom vôbec nie sú v kontakte, neprispieva na výživu, čo vie tak, že mamina povedala, že raz prišlo nejakých 4 – 5 rokov dozadu nejakých 11,- €. Uviedol, že brigáduje vo fitku v A. na recepcii. Chodí tam pár dní počas týždňa, keďže má náročnú školu, za tým účelom, aby si dokázal niečo kúpiť a aby som odľahčil maminu aspoň z toho oblečenia. Keď tam má viac hodín, tak si dokáže zarobiť nejakých 150,- € mesačne.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom plnoletého syna, ďalej čítaním a oboznámením sa s podstatným obsahom pripojených spisov, listinnými dôkazmi, a to najmä potvrdenia a správami ohľadne účastníkov konania, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom, pričom zistil nasledovné:

9. Toho času už plnoletý I. pochádza z manželstva, ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/79/2008 zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatný dňa 05.02.2009. Citovaným rozsudkom súd rozviedol manželstvo a schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej v tom čase maloletého sa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu I. výživným vo výške 190 € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva. Styk otca s maloletým nebol upravený. V čase konania o rozvod manželstva bol plnoletý syn maloletý – vo veku cca 3 roky. Aktuálne je študentom strednej školy, výdavky má okrem bežných, výdavky súvisiace so štúdiom ako školné, cestovné atď.. Otec v čase konania o rozvod bol živnostník, z oznámení O. L. A. vyplýva, že tento si v čase konania nepodal na predmetnom úrade daňové priznanie k dani z príjmov FO. Matka bola v čase rozvodového konania poberateľkou rodičovského príspevku vo výške cca 4780 Sk.

10. Z obžaloby číslo 2Pv 52/21/5506-19 zo dňa 26.04.2022 vyplýva, že na otca bola podaná J. D. A. obžaloba pre skutok, právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b/ Tr. Zákona.

11. Z oznámenia F. G. H. I. J. K. L. zo dňa 23.07.2025 vyplýva, že otec je pracovne zaradený od novembra 2024. Jeho priemerná čistá mzda za obdobie od 11/2024 do 06/2025 bola vo výške 279,94 EUR.

12. Z Rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 4T/27/2022 zo dňa 24.09.2024, právoplatný dňa 24.09.2024 súd zistil, že otec bol uznaný za vinného za skutok, ktorým spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. Zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. Zákona, za čo mu súd uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

13. Z lustrácie v ZVJS vyplýva, že otec vykonáva trest od 24.09.2025 do 27.04.2026 vo veci sp. zn. 4T/27/2022.

14. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 01.10.2025 vyplýva, že plnoletý syn je od 01.09.2022 žiakom riadneho denného štúdia na P. K. Q. H. A. s výborným prospechom (čl. 52).

15. Z potvrdenia vystaveného školou vyplývajú jednotlivé úhrady plnoletého syna spojené so štúdiom – školné, ZRPŠ.

16. Z potvrdenia B. D., K., vyplýva že plnoletý syn vykonáva prácu na základe Dohody o pracovnej činnosti, jeho čistá mzda za 01/2025 do 06/2025 bola vo výške priemerne 58,60 €.

17. Z internetového portálu R. súd zistil, že je možné pracovať na základe živnostenského oprávnenia ako inštalatér v Nemecku, za mzdových podmienok 23-33 EUR za hodinu, prípadne 17,44 EUR/h, prípadne v Brne za 13-17 EUR/h.

18. Právne danú vec súd posudzoval nasledovne :

19. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 78 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol opätovne rozhodnúť o výživnom (zníženie, zvýšenie, resp. zrušenie) je zmena pomerov, a to jednak na strane dieťaťa ako oprávneného, ako aj na strane povinného rodiča, alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnúť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia.

24. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného súd v prvom rade skúma, či došlo od posledného rozhodovania súdu o výživnom k zmene pomerov na strane účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ bol v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom živnostník, v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, k zmene pomerov na strane navrhovateľa teda nepochybne došlo. Nie každá zmena pomerov na strane účastníkov konania však musí viesť nevyhnutne k zmene pôvodne určenej výšky výživného.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ je vo výkone trestu odňatia slobody kvôli tomu, že si aj voči plnoletému synovi riadne a dlhý čas neplnil svoju vyživovaciu povinnosť. Súd poznamenáva, že z hľadiska posudzovania trestnej zodpovednosti navrhovateľa je viazaný právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 4T/27/2022 zo dňa 24.09.2024, ktorým bol navrhovateľ uznaný vinným pre prečin zanedbania povinnej výživy.

26. V konaní bolo preukázané, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi I. v čase rozhodovania súdu trvá. Tento je preukázateľne študentom strednej školy- P. K. Q. A., s výborným prospechom. Skutočnosť, že si plnoletý syn v priebehu štúdia brigádnicky privyrába neznamená, že navrhovateľ nemá voči nemu vyživovaciu povinnosť. Prvoradou povinnosťou študenta je podľa názoru súdu riadne si plniť svoje študijné povinnosti a až v druhom rade - ak to študentovi študijné povinnosti umožnia - môže si študent privyrábať brigádnickou činnosťou, a tak zvyšovať svoju životnú úroveň a naplňovať svoje životné potreby. Neznamená to však, žeby vyživovacia povinnosť rodičov voči študentovi z dôvodu brigádnickej činnosti študenta zanikla.

27. Podstatnou otázkou v tomto konaní bolo, či výkon trestu odňatia slobody uložený otcovi, je možné zohľadniť a otcovi znížiť výživné. Súd k tomuto uvádza, že ak sa povinný rodič úmyselným konaním, pre ktoré bol následne odsúdený k trestu odňatia slobody, zbaví objektívnej možnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu, nie je možné túto skutočnosť pripísať k ľarche dieťaťa odkázaného výživou na svojich rodičov. Opačný výklad by viedol k tomu, že dôsledkom úmyselnej trestnej činnosti povinného rodiča by došlo k "zbaveniu" sa vyživovacej povinnosti a jej takmer úplnému preneseniu na druhého rodiča zabezpečujúceho starostlivosť o dieťa. Konanie a správanie otca, ktorý sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu páchania úmyselnej trestnej činnosti, keď protiprávnym konaním zo subjektívnych dôvodov došlo u neho k strate jeho potenciálnych príjmov, nemožno vziať do úvahy.

28. Súd uvádza, že neobstojí argumentácia otca, ktorý podaný návrh dôvodil tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde má nízky príjem a z tohto dôvodu si nemôže riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní vzdá sa výhodnejšieho zamestnania, resp. majetkového prospechu), napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za trestný čin. Práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci, resp. keby sa spáchaním trestného činu nevytlúčil z účasti na trhu práce (v súdnej veci by otec mohol dosahovať príjem uvedený v bode 17. odôvodnenia).

29. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, v ktorom súd konštatoval, že skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

30. Súd teda nemal preukázanú takú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti k jeho plnoletej dcére. Súd preto návrh navrhovateľa za zníženie jeho vyživovacej povinnosti zamietol.

31. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Tento rozsudok nemôžu účinne napadnúť odvolaním tí účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku po vyhlásení rozsudku v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpís a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).